

Miljøindsatsen i Arktis 2008

Aktiviteter støttet af ordningen for Miljøstøtte til Arktis - DANCEA

Herunder findes en oversigt over projekter, som i 2008 er sat i gang med økonomisk støtte fra Miljøstøtteordningen for Arktis - Dancea. Projekterne er ordnet efter indsatsområde, men opmærksomheden henledes på, at en del projekter er af en sådan art, at de også kunne være placeret under et andet indsatsområde.

Nærmere oplysninger om projektresultater vil kunne fås ved henvendelse til de projektansvarlige.

En stor del af projektrapporterne findes endvidere i Dansk Polarcenters bibliotek (www.dpc.dk).

Biodiversitet og økosystemer

Projekttitel

Arctic Biodiversity Assessment

J.nr. 112-00228

Projektets formål er, at bidrage til Grønlands videre deltagelse og engagement i CAFF, herunder CBMP, og anvende eksisterende forsknings- og monitoringsdata, som er opbygget ved forskellige forsknings- og sektorforskningsinstitutioner i Grønland og Danmark. Projektet skal identificere mangler i den eksisterende forsknings- og monitoringsindsats. Projektet vil støtte op om rigsfælleskabets forpligtigelser i henhold til Biodiversitetskonventionen.

Projektansvarlig

DMU

Projektstøtte

kr. 2.896.967,00

Projekttitel

Havpattedyr i brændpunktet

J.nr. 112-00234

Formålet med projektet er, at fastlægge kvoter for bæredygtig udnyttelse og dokumentere klimaændringernes omfang og betydning for narhval, hvalros og isbjørn. Projektet er en del af en 5-årig undersøgelsesplan, der vil afdække udbredelsen og størrelsen af de 3 bestande. Projektet dækker endvidere en basisundersøgelse af isbjørnenes færden og habitat valg i Baffin Bugten ved mærkning af isbjørne i samarbejde med canadierne.

Projektansvarlig

Grønlands Naturinstitut

Projektstøtte

kr. 5.813.856,00

Projekttitel

Zackenbergs BioBasis

J.nr. 112-00249

Zackenbergs BioBasis er en del af et samlet økologisk monitoringsprogram i Zackenbergdalen i NØ-Grønland (ZERO), der også omfatter GeoBasis, GlacioBasis og KlimaBasis. BioBasis foretager samtidige observationer på alle trofiske niveauer i et højarktisk økosystem og relaterer observationerne til lokale, regionale og globale klimaændringer. ZERO i det højarktiske område ved NØ-Grønland er et parallelprogram til NERO-programmet i ved Nuuk i det lavarktiske SV-Grønland. Det overordnede mål med NERO og ZERO, der sammen benævnes GEM (Greenland Ecological Survey), er at etablere lange og samtidige dataserier på alle trofiske niveauer i lavarktisk og højarktisk i Grønland.

Projektansvarlig

DMU – Århus Universitet

Projektstøtte

kr. 1.988.861,00

Grænseoverskridende/regional forurening

Projekttitel

Lead Country-funktion for AMAP-HH.

J.nr. 112-00091

Støttetilsagnet dækker udgifterne til varetagelse af dansk formandskab i AMAPs sundheds- og miljøfaglige internationale arbejdsgruppe under Arktisk Råd. Formandskabet varetages af lektor Jens Hansen fra Center for Arktisk Medicin på Århus Universitet. Formandskabet udløber ved Arktisk Råds ministermøde foråret 2009.

Projektansvarlig

Århus Universitet

Projektstøtte

kr. 495.313

Projekttitel

Global forurening af den grønlandske indlandsis med organiske miljøfremmede stoffer.

J.nr. 112-00109

Projektets formål er, at monitorere langtransporterede miljøfremmede stoffer i Grønland, som tidligere er foretaget i biologiske medier, men nu ønskes en samlet billede af baggrundskoncentrationen af stofferne i Grønland. Projektet vil medvirke til at fastlægge baggrundsniveauerne for en række langtransporterede forureninger og fordelingen af disse.

GEUS

Projektstøtte

kr. 76.080

Projekttitel

Monitoring of atmospheric pollution in Greenland 2007-2008-2009

J.nr. 112-00118

Projektet er en del af Danmarks bidrag til AMAP-arbejdet under Arktisk Råd. Det medvirker til at dokumentere udviklingstendenser i luftbåren langtransporteret forureningen til og i Grønland og kæder denne forurening sammen med globale emissioner og kilder. Dette projekt er en direkte fortsættelse af et projektforsøg i 2007 og 2008.

Projektansvarlig

DMU

Projektstøtte

kr. 2.743.000,00

Projekttitel

Monitering af ozonlag og UV-stråling i Grønland. Fortsat monitering 2007-2011

J.nr. 112-00129

Miljøstyrelsen har siden 2007 støttet et ozon og UV monitoringsprogram på Grønland, som gennemføres af DMI. Dette støttedokument sikrer monitoringen frem til 2011. Projektets formål er at monitorere genopretning af ozonlaget i henhold til de forpligtigelser Danmark har gennem Wien konventionen og Montreal protokollen vedrørende beskyttelse af ozonlaget. Ozonen måles på 3 stationer i Grønland, som er beliggende i hhv. Thule, Kangerlussaq og i Illoqqortoormiit.

Projektansvarlig

DMI

Projektstøtte

kr. 2.462.146,00

Projekttitel

Monitering af marin tungmetalforurening

J.nr. 112-00204

Projektet, som er et pilotprojekt, skal undersøge om marin monitering kan gennemføres via måling af indholdet i muslingeskaller i forskellige fjorde bla. i nærheden af den gamle blymine Marmorilik. Projektet vil bidrage til de igangværende metoder for tungmetalmonitering og modellering, hvor der hidtil alene er målt i bløddyret.

Projektansvarlig

GEUS

Projektstøtte

kr. 298.000,00

Projekttitel

Kviksølv i det marine system

J.nr. 112-00207

Projektet skal indhente viden om kviksølv indholdet i tilstrømningen til fjordene i hhv. Zackenberg og Nuuk. Projektet medvirker til dokumentation af eventuelle udviklingstendenser for ophobningen af hg i de arktiske miljøer.

Projektansvarlig

DMU – Århus Universitet

Projektstøtte

kr. 518.000,00

Projekttitel

Adaptation to Climate Change, Environmental Pollution and Dietary Transition

J.nr. 112-00225

Dette projekt skal undersøge forholdet mellem human effekt belastningen og kontaminant-niveauet hos den lokale befolkning. Der skal måles for kviksølv og forskellige organoforbindelser (POPer) i en kohorte på 1000 gravide kvinder fordelt på forskellige regioner i Grønland. Efter 5 år måles belastningen igen i kvinden og i børnene for at få et tidsbillede. Projektet er en del af AMAPs internationale overvågnings- og assessmentprogram, som overvåger den humane belastning med kontaminanter og deres helbredseffekter.

Projektansvarlig

Århus Universitet

Projektstøtte

kr. 3.294.840

Projekttitel

Reveiw af AMAP 2008 Assessment of human health in the Arctic

J.nr. 112-00229-1

Støttebeløbet dækker honorering til institution for at frigøre dansk forsker til reveiw af AMAPS Human-Health Asessemnt.

Projektansvarlig

DMU

Projektstøtte

kr. 25.000,00

Projekttitel

AMAP 2009-2010 core Heavy Metal og POPer. Færøerne

J.nr. 112-00245

Dette projekt dækker AMAP Core program for POP og tungmetaller i perioden 2009-10 på Færøerne. I kontrakten indgår analyser af får og torsk. Disse arter indgår ikke i det generelle AMAP program, men da POP og tungmetal indholdet i disse dyr kan have betydning for befolkningens sundhed er de to arter medtaget for Færøerne.

Projektansvarlig

Umhvørvisstovan

Projektstøtte

kr. 1.975.778,00

Projekttitel

Kontaminanter og sundhedsrisici i Arktis

J.nr. 112-00247

Dette projekt undersøger forskellige forhold mellem humaneffektbelastningen og kontaminantniveauet hos den lokale befolkning i Grønland og på Færøerne. Denne undersøgelse skal bidrage til at afklare de tidligere observerede mønstre for kontaminantbelastningen.

Dette projekt skal specifikt undersøge forskellige forhold mellem humaneffektbelastningen og kontaminantniveauet hos den lokale befolkning i Grønland og på Færøerne. Der måles bl.a. for kviksølv og forskellige organoforbindinger (POPer) samt PFOS'er på tidligere indsamlet prøvemateriale fra Grønland (2326 voksne) og prøver i 2008/9 fra ca. 350 personer. Kost og kontaminantbelastningen undersøges ved at sammenholde kostindtag (traditionel kost / importeret) med forskellige biomarkører såsom fedtsyre i cellemembranen, selen i blodet, isotoper af ¹³C, ¹⁵N og ³⁴S mm.

Projektansvarlig

Statens institut for Folkesundhed

Projektstøtte

kr. 2.934.720,00

Lokale miljøprojekter

Projekttitel

Nuna – Gis forankring af organisation med drift og udvikling

J.nr. 112-00239

Projektets formål er, at varetage opgaver indenfor projektledelse, vedligeholdelse, service og videreudvikling i relation til NIN og NunaGIS. NunaGis er en platform for udveksling af geografiske data og anvendes til vidensdeling og registrering. Miljø og naturdata er nu samlet i databasen og tilgængelig for alle aktører og er tilgængelig som servicefunktion for Grønlands Selvstyre. Projektet blev iværksat i 2007 og har tidligere modtaget støtte under Dancea-ordningen. Det er hensigten, at projektet skal holde systemet i drift og udbygge det eksisterende system for at kunne håndtere nye data.

Projektansvarlig

ASIAQ – Grønlands Forundersøgelser

Projektstøtte

kr. 800.000,00

Projekttitel

Cowi-assistance Env. Sub. Com. Mode I USA 8/5-2008

J.nr. 112-00226-1

Formålet med dette projekt er at støtte Grønlands Selvstyre i arbejdet med at vurdere USAs miljøadministration på Thulebasen. Dette projekt kan sikre, at Grønlands Selvstyre kan medtage ekstern specialist til møde med USA i Environmental Subcommittee.

Projektansvarlig

COWI A/S

Projektstøtte

kr. 100.000,00

Projekttitel

Håndtering af farligt affald i mellemstore og mindre byer samt bygder i Grønland

J.nr. 112-00033t

Projektet er en fortsættelse af projektarbejde påbegyndt i 2003. Formålet med projektet er at anvise og demonstrere, hvorledes fysiske faciliteter til håndtering af farligt affald i mellemstore og mindre grønlandske byer kan indrettes og drives.

Tillægstilsagn til eksisterende

Projektansvarlig

I/S Mokana

Projektstøtte

kr. 115.500,00

Projekttitel

Illulissat Isfjord – Udvikling og formidling

J.nr. 112-00238

Projektets formål er at bidrage gennem information og formidling til en proces mod en bæredygtig udnyttelse af Verdensarvsområder Ilulissat Isfjord. Fokus er på udvikling og formidling af information omkring det fredede områdes signifikans, og hvordan fremtiden bør bruges af lokale og turister. Denne information anses af UNESCO for at være vigtige redskaber for bevaringen af området. Fokus vil blive lagt på to forskellige dimensioner af informationsprocessen, herunder information af borgere om, hvordan det fredede område bør benyttes under hensynstagen til fremtidige bevarelse. Samt opfylde forpligtelserne fra UNESCOs side som værtsland, som betyder at besøgende skal oplyses om områdets unikke karakter og kvaliteter og derved udvikle ”awareness” om områdets signifikans.

Projektansvarlig

Illulissat Kommune

Projektstøtte

kr. 700.000,00

Andet, tværgående aktiviteter

Projekttitel

Rejseudgifter for eksterne parter

J.nr. 112-00224

Formålet med dette projekt er at kunne yde rejsetilskud i forbindelse med miljøfaglige møder under Arktis Råd eller andre fora med relevans for det arktiske miljøarbejde. Rejsetilskud ydes typisk til institutioner og personer som bidrager med monitoring og/eller forskning på områder, som på anden vis er støttet af Dancea, men hvor de pågældende institutioner ikke har egne midler til deltagelse i de aktuelle internationale møder.

Projektansvarlig

Miljøstyrelsen

Projektstøtte

kr. 750.000,00

Projekttitel

AMAP-rapporter

J.nr. 112-0196

Projektstøtten er afsat til køb af rapporter fra Arktis Råds miljøarbejdsgrupper assessments. Formålet er at medvirke til information om resultaterne af miljøarbejdet i Arktisk Råd, som bl.a. bygger på danske projekter støttet med Danceamidler. Rapporterne gøres tilgængelige for relevante biblioteker, institutioner, politiske udvalg, presse m.fl.

Projektansvarlig

AMAP-sekretariatet

Projektstøtte

kr. 150.000,00

Projekttitel

I.P.S. sekretariat for oprindelige arktiske folkeslag

J.nr. 112- 00222

IPSs arbejde er at støtte Arktisk Råds 6 permanente observatørorganisationer for oprindelige arktiske folkeslag i deres arbejde som en del af Arktisk Råd. De 6 permanente observatørorganisationer fastlægger inden for Arktisk Råds rammer mere detaljeret IPS arbejde. Muligheden for støtte til finansieringen af sekretariatet er direkte hjemlet i Finanslovens § 23.26

Projektansvarlig

Grønlands Hjemmestyre

Projektstøtte

kr. 2.300.000,00